Azərbaycan. - 2024.- 5 iyun. - № 117. - S. 13.

Beynəlxalq Enerji Agentliyi Azərbaycanla COP29 çərçivəsində əməkdaşlıq edəcək

Flora Sadıqlı

Hazırda ölkəmiz COP29-a sədrliyinin fəal fazasına daxil olur və bu qlobal tədbirin uğurla keçirilməsi üçün səylər getdikcə artırılır. Odur ki, müxtəlif təşkilatlar tərəfindən keçirilən görüş və tədbirlərin də əsas mövzusu COP29-dur.

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq Enerji Agentliyinin (BEA) icraçı direktoru Fatih Birolu qəbul edərkən də məhz COP29-a hazırlıqla bağlı Azərbaycanda görülən işlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Söhbət zamanı ölkəmizlə Beynəlxalq Enerji Agentliyi arasında səmərəli əməkdaşlığın həyata keçirilməsindən məmnunluq bildirilib. "Yaşıl enerji"nin inkişafı istiqamətində atılan uğurlu addımlar qeyd edilib, ölkəmizin Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə vurğulanıb. Əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, COP29 üzrə Təşkilat Komitəsinin sədri Samir Nuriyevin Beynəlxalq Enerji Agentliyinin icraçı direktoru Fatih Birol ilə görüşündə də COP29-a hazırlıq prosesi ilə bağlı ətraflı məlumat səsləndirilib. F.Birol dövlətimizin başçısı tərəfindən qəbul olunduğunu və COP29-la bağlı səmərəli müzakirələr aparıldığını məmnuniyyətlə vurğulayıb, rəhbərlik etdiyi təşkilatın qarşıdakı möhtəşəm tədbirin uğurla keçirilməsinə töhfə verməyə hazır olduğunu bildirib.

Energetika naziri Pərviz Şahbazov və BEA-nın icraçı direktoru arasında da görüş olub. Energetika Nazirliyində keçirilən görüşdə qlobal neft və qaz bazarlarındakı vəziyyət, Avropada qaza tələbat dinamikasına təsir edən faktorlar, eləcə də bərpaolunan enerji istehlakının artması və enerji təchizatında müasir tendensiyalar nəzərdən keçirilib. Fatih Birol Azərbaycanın Avropa üçün etibarlı enerji tərəfdaşı olduğunu artıq sübuta yetirdiyini vurğulayıb.

Bununla yanaşı, görüşdə ölkəmizin bərpaolunan enerji kursu, Qarabağ, Şərqi Zəngəzur və Naxçıvanın "yaşıl enerji" zonası kimi inkişafına dair konsepsiyası, "Xəzər-Qara dəniz-Avropa", "Azərbaycan-Türkiyə-Avropa" və "Mərkəzi Asiya-Azərbaycan-Avropa" "yaşıl enerji" dəhlizlərinin yaradılması istiqamətində fəaliyyətindən bəhs edilib. "Yaşıl enerji" keçidində, bərpaolunan enerji güclərinin enerji sisteminə inteqrasiyasında önəmli rol oynayan şəbəkənin gücləndirilməsini təmin edən məsələlər müzakirə olunub. Bu xüsusda enerji saxlanc sistemləri, yüksəkgərginlikli sabit cərəyan (HVDC) kabelləri, həmçinin enerji səmərəliliyinin artırılması üzrə fəaliyyətin dəstəklənməsinin və qlobal əməkdaşlığın vacibliyi bildirilib. COP29 çərçivəsində enerji sahəsində fəaliyyət gündəliyində olan məsələlərlə bağlı BEA ilə birgə əməkdaşlıq razılaşdırılıb.

Təbiidir ki, bu gün COP29 bir çox dünya siyasətçisinin də diqqət mərkəzindədir. Tədbirin yüksək səviyyədə keçəcəyi barədə olduqca nikbin proqnozlar səsləndirilir. Məsələn, Böyük Britaniya Parlamentinin Lordlar Palatasının üzvü Lord David Evans bununla əlaqədar deyib: "COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi inanılmaz bir nailiyyətdir. Mən hesab edirəm ki, Azərbaycan buna çox layiqdir və əminliklə deyə bilərəm ki, COP29-da böyük uğur qazanacaq".

"Biz azərbaycanlı həmkarlarımızın uğuruna sevinirik. Biz bilirik ki, bu cür mötəbər tədbiri üzərinə götürmək nə dərəcədə məsuliyyətli və çətin işdir. Bakı beynəlxalq səviyyədə bütün ölkələrin nümayəndələrini qəbul edəcək. Mən Azərbaycan dövlətinə, oradakı həmkarlarımıza bu işdə uğurlar arzulayıram". Bu sözləri isə Moldova Parlamentinin Xarici siyasət və Avropaya inteqrasiya komitəsinin sədri İna Koşeru deyib.

"XXI əsrdə yaşayırıq, bizim üçün ən böyük problem iqlim dəyişikliyidir. Dünyada iqlim dəyişikliyi, su resurslarının azalması dünya ölkələrinə yeni prinsiplərin, texnologiyaların tətbiqini təşviq edir. Yəni iqlim dəyişikliyinin qarşısını almaq üçün yeni texnologiyalar tətbiq edilməlidir. O texnologiyalar ki, ilk növbədə istixana qazlarının azalmasına səbəb olsun. Bu, enerji sahəsində baş verməlidir. Qazıntı yanacağı, o cümlədən kömür azaldılmalıdır, alternativ, "yaşıl enerji" mənbələrindən istifadə edilməlidir. Enerji sektoru iqlim dəyişikliyinin əsas amillərindən biridir. Əgər istixana qazlarının azalmasını təşviq edən texnologiyalar tətbiq olunsa, meşə örtüyü artırılsa, - bu, Moldovada da çox aktualdır, - iqlim dəyişikliyinin qarşısı alınar".

Bunları söyləyən İ.Koşeru COP29 tədbirinin olduqca vacibliyini və əhəmiyyətini də vurğulayıb, COP29-un qeyd edilən problemlərin müzakirəsi üçün əla platforma olacağını və onların həllinə öz töhfəsini verəcəyini deyib: "Azərbaycan dövlətinə təşəkkür edirik ki, bu cür vacib beynəlxalq tədbirin keçirilməsinə

razılığını verib. Biz bu gün iqlim dəyişiklikləri ilə bağlı problemləri həll etməsək, gələcəkdə uşaqlarımız ciddi təhlükələrlə qarşılaşa bilərlər".

"Azərbaycan üçün əsl imkan COP29-un sədri olduğu dövrdə bütün dünyaya Azərbaycan haqqında həqiqəti başa salmaq və etnik və dini müxtəlifliyin, tolerantlığın ölkəsi olduğu barədə doğru bir təsəvvür yaratmaqdır".

Ceymstaun Fondunun İdarə Heyətinin üzvü, ABŞ-nin Azərbaycandakı sabiq səfiri, beynəlxalq ekspert Metyu Brayza Azərbaycanı Müstəqillik Günü münasibəti ilə, həmçinin COP29-a evsahibliyi edəcəyi üçün təbrik edib: "Mən Azərbaycanı indi təbrik edirəm, çünki o, qlobal temperaturun 1,5 dərəcədən yuxarı qalxmasının qarşısını almaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparan səylərə COP29-un ev sahibi olaraq rəhbərlik edir. Fikrimcə, bu, Azərbaycan üçün ən optimist Müstəqillik Günüdür. Çünki Azərbaycan ən əsası, öz torpaqlarını bərpa edib və Qarabağ, ətrafındakı yeddi bölgənin keçmiş sakinlərinin öz evlərinə Böyük qayıdışını təmin edir".